

Z literatury

Book reviews

Grim T. 2024: *Ptačí svět očima fotografa*.

Kazda, Brno (ISBN 978-80-7670-190-8). 256 str.

V druhej polovici roka vyšlo očakávané dielo z pera, či skôr objektívu Tomáša Grima. Už meno autora napovedá známkou tej najvyššej kvality.

Osobne som sa veľmi tešil na tvrdú verziu, ktorá potvrdila „hard“ úroveň celkového diela. Zabudnite na fotografie, ktoré denne zaplavujú sociálne siete, mailové schránky, či rôzne komunikačné aplikácie v mobilných telefónoch. Všetkých 256 strán predstavuje obrázkový „crème de la crème“, pričom fotky sú zoradené chronologicky od roku 1996 až po rok 2024. Nečakajte však nejaký nudný „kapitánov denník“ – resp. ak, tak na hladine mora sa stále niečo deje. Najväčšiu pridanú hodnotu predstavuje nie len samotná fotka, ale najmä proces výroby – teda opis jej vzniku, situáciu, často bizarnú zhodu náhod, autorovu náladu, či zachytenie počasia.

Aj podľa vymenovania predošlých „premenných“ je zjavné, aká kniha je. Hýri neobyčajnou pestrosťou, nápadmi, vtipom, variabilitou, aj po 50 stranách

neviete, čo môžete očakávať na tej ďalšej (napoviem, že v tomto prípade ide o fotku lietajúceho „obojživelníka“). Skrátka očakávajte neočakávané. Asi najviac proces vzniku danej knihy predstavuje hravosť, ktorú autor pretavuje tak do výberu fotografií, ako aj do tvorby krátkych, no o to výstižnejších textov. A táto kombinácia funguje, nestráca na dynamike a udržuje čitateľa, či skôr „kukateľa“ až do konca. Inak uvedený titul predstavuje jednu z mála kníh, kde konštatujem, že kniha má iba 256 strán.

Osobne veľmi vítam výber fotiek, keď nejde o brilantné „atlasovky“, ktorými je internet zaplavený. Nečakajte teda letovky dravcov, či včelárika, ktorý si nadhadzuje vážku. A naopak do knižky sa dostala fotka všednej a všadeprítomnej sýkorky veľkej. To by skrátka nebol Tomáš Grim, aby pripravil výsledné dielo, ktoré je prvoplánové. Navyše tento druh fotiek na toľkých stranách by zrejme nejedného z nás unudil a knižku by sme po pár stranách zavreli. A čo je v prípade takého diela horšie, asi by sme aj zabudli, čo v ňom vlastne je ...

Kniha stelesňuje myšlienku, ktorá je v jej úvode aj zakomponovaná: „Buď to rob poriadne, alebo to radšej nerob vôbec“. Asi aj pre onú vetičku si kniha získala moje sympatie, nakoľko mi bola vstevovaná aj pri mojich prvých kontaktoch s avifaunou. Daný titul nesie všetky známky tvrdého profesionalizmu, no čo je ešte z môjho pohľadu dôležitejšie, plní 100% funkciu popularizácie objektu (v tomto prípade vtáctva) pre verejnosť. A to je samotný predpoklad pre zachovanie prírody pre budúce pokolenia.

Kruh sa teda uzatvára, knižka má všetky predpoklady, aby získala čo najviac čitateľov či už v odbornej, alebo laickej verejnosti. Každá skupina ocení niečo iné. Odborník možno vzácny druh, ktorý je takmer nemožné v prírode spozorovať, laika zas poteší netradičná póza operenca, či príbeh, ktorý je za vznikom fotky.

Osobitne kvitujem autorovu férovosť a otvorenosť vzniku niektorých záberov ako sú křmidlá, či fotografické kryty.

A ako férový ekolog sa nekompromisne vyjadruje k problematike inváznych druhov – bez emócií a vecne.

V jej úplnom závere navyše nájdete aj niekoľko záberov, ako a kde vznikali samotné fotografie. A to je taktiež nadstavba, ktorá možno začínajúceho vtáčkara, či fotografa zaujme. Nekonvenčnosť od prvej po poslednú stranu.

Roman Slobodník